θῆ... Φεύγω..

('Απ' τό 'Ημερολόγιο τῆς Λιάνας Σαβάζ)

(Στὸ σπίτι τοῦ Ζάκ Μονὲλ)

Φεύγοντας γιὰ πάντα ἀπ' τὸ σπίτι ποῦζησα τέσα χρόνια εὐτυχίας καὶ τόσες ἡμέρες ἀγωνίας τελευταῖα, πῆρα μαζί μου καὶ τὸ φτωχὸ αὐτο ἡμερολόγιο. Νοιώθω τὴν ἀνάγκη νὰ γραφω σ' αὐτὸ ὅτι μοῦ συμβαινει.

'Η ζωή μου ἀλλάζει ἀπὸ σήμερα ἐντελῶς.

'Ακολουθῶ τὸν ἔρωτά μου καὶ τὸ πεπρωμένο μου. 'Η μοῖρα, ἂς μὲ λυπηθῆ κι' ἂς μὴ μοῦ δώση ἄλλους πόνους.

'Ο Ζάκ μοῦ ὑποσχέθηκε πὼς θὰ φύγουμε ἀμέσως καὶ θὰ κρατήση βέβαια τὴν ὑπόσχεσί τον.

Ποθῶ τόσο ν' ἀπομακρυνθῶ ἀπ' τὸ Παρίσι καὶ νὰ ζήσω ἀρκετὸν καιρό, μακρυά, σὲ μιὰ πόλι τῆς 'Ιταλίας,σὲ μιὰ πόλι τῆς 'Ανατολῆς, ἤτυχη πειά κι' εὐτυχισμένη ! ..

Φεύγοντας ἀπ' τὸ σπίτι κυττοχτηκα στὸν καθρέφτη, καὶ εἶδα πὼς ἤμουν τρομερὰ χλωμή. Αἰσθανόμουν πραγματικῶς μεγάλη ἀγωνία καὶ λύπη κάμνοντάς το αὐτό...Τί μποροῦσε νὰ γίνη ὅμως : 'Εκεῖ ποῦφταναν τὰ πράγματα ὁ χωρισμὸς ἀπ' τὸν 'Ερνέστο ἦταν μοιραῖος, ἐπιβεβλημένος...

'Ελπίζω νὰ τελειώση χωρὶς θλιβερὰ ἀπρόοπτα ἡ ἱστορία αὐτή. 'Ο Ζάκ μοῦ τὸ ὑποσχέθηκε. Θὰ φύγουμε ἀμέσως. Τὸ Παρίσι κάθεται πάνω στὴν ψυχή μου. Φοβοῦμαι ἀκόμα γιὰ τὸν Ζάκ. 'Ο 'Ερνέστος μοῦ τὸ εἶπε καθαρά. Θα τὸν ἐκδικηθῆ.

Θεέ μου ! πόσο εἶμαι στενοχωρημένη...

'Ο Ζάκ βγῆκε ἔξω γιὰ μιὰ στιγμή. Γιατὶ ἀργεῖ;

Πρέπει νὰ φύγουμε πρωΐ - πρωΐ, μὲ τὸ πρωτο τραῖνο γιὰ τὴν Μασσαλία.

'Αρκεῖ νὰ μὴ συμβῆ τίποτε ἀπόψε.

Εἰδοποίησα τὴν κόμησσα νὰ μὲ πληροφορήση ἂν συμβῆ τίποτε.

Φοβοῦμαι πολὺ τὴν ἀπελπισία τοῦ 'Ερνέστου. 'Οταν ἀντιληφθῆ ὅτι ἔφυγα, ὅταν ἀνακαλύψη ὅτι δὲν εἶμαι στὸ σπίτι, ὅτι τὸν ἐγκατέλειψα θα φρενιάση.

Θὰ τολμήση ἄραγε νὰ μὲ ζητήσει ἐδῶ ; Θὰ συμβουλέψω τὸν Ζάκ ὅταν ἔρθη νὰ μὴ μείνουμε ἀπόψε στὸ σπίτι. Καλύτερα νὰ πᾶμε νὰ μείνουμε σ' ἕνα ξενοδοχεῖο καὶ τὸ πρωΐ νὰ φύγουμε ἀμέσως γιὰ τὴν Μασσαλία. 'Η καμαριέρα τοῦ Ζάκ θὰ προφτάση νὰ ἑτοιμάση ὡς τὸ πρωΐ τὶς βαλίτσες...

Νομίζω πὼς κάθομαι πάνω σ' ἀναμμένα κοφτιά. Φοβοῦμαι πὼς θὰ δῶ, ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή, τὸν 'Ερνέστο ν' ἀνεβαίνη.

Γιατὶ ἀργεῖ ὁ Ζάκ ;

Θεέ μου ! ὅς μὴ τοῦ συμβῆ τίποτε, ἂς γυρίση γρήγορα κοντά μου, φύλαγέ τον, Θεέ μου, σὲ παρακαλῶ γονατιστή !

Πῆρα μαζύ μου καὶ τὸ φτωχό μου ἡμερολόγιο...

('Απ' τὸ 'Ημερολόγιο τῆς κομήσσης Ρ...)

(Π τὴν νύχτα)

Φαίνεται πὼς συνέβησαν ἐξαιρετικῶς σοβαρὰ πράγματα. 'Ο κ. Σαβάζ ἤρθε ἔξαφνα καὶ ζήτησε νὰ μὲ δῆ.

'Ημουν μόνη καὶ ἑτοιμαζόμουν νὰ κοιμηθῶ, νοιώθοντας τὸν ἑαυτό μου λιγάκι ἀδιάθετο. 'Αναγκάσθηκα ἐν τούτοις νὰ τὸν δεχθῶ. Μόλις μπῆκε στὸ σαλονάκι ποὺ μ' ἐπερίμενε, μόλις τὸν ἀντίκρυσα ἔννοιωσα ἀνατριχίλα.

Πόσο εἶχε ἀλλάξει Θεέ μου !

Τά μάτια του ἦταν τρομερὰ βαθουλωμένα καὶ κοκκινα σὰν νὰ ἔκλαψε πολύ, τὸ πρόσωπό του χλωμό, ὁ λαιμοδέτης του στραβὰ δεμένος, τὰ μαλλιά του ἄνω-κάτω.

'Ομολογῶ ὅτι τὸν ἐλυπήθηκα. Κάθησα κοντά του καὶ τὸν ρώτησα τί συμβαίνει. Πρὶν μοῦ ἀπαντήση μὲ κύτταξε βαθειὰ στὰ μάτια, μ' ἕνα βλέμμα ἐκπληκτικὸ καὶ λυπημένο. 'Αναστέναξε κατόπιν καὶ μοῦ εἶπε :

— Κυρία κόμησσα, σᾶς ζητῶ συγγνώμην ποὺ σᾶς ἀνησυχῶ αὐτὴ τὴν ὥρα. Οἱ λόγοι ποὺ μὲ ἀναγκάζουν νὰ κάμω αὐτὸ εἶνε ἐξαιρετικὰ σοβαροί. 'Ερχομαι νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μὲ βοηθήσετε νὰ βῶ ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδο στὸ ὁποῖο βρίσκομαι, βέβαιος ὅτι δὲν θὰ μοῦ τὸ ἀρνηθῆτε, ὅτι θὰ δεχθῆτε πρόθυμα νὰ βοηθήσετε ἕνα φίλο σας, τὸν ὁποῖο χτύπησε ἡ πιὸ μεγάλη συμφορά ..

— Κύριε Σαβάζ μὲ τρομάζετε. Τι σᾶς συμβαίνει ; τὸν ρώτησα.

Μὲ κύτταξε ξανὰ στὰ μάτια μ' ἕνα βλέμμα παραπονεμένο, σὰν νὰ μοῦλεγε : «Τί μοῦ συμβαίνει ; κι' ὅμως τὸ ξερετε πολὺ καλὰ. Εἶσθε ἡ συνένοχος τῆς γυναικας μου !», καὶ μοῦ ἀπόντησε :

— Κυρία κόμησσα, ἡ Λιάνα ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι πρὸ μιᾶς - δύο ὡρῶν καὶ δεν γύρισε ἀκόμη. 'Ανησυχῶ τρομερά. Μήπως ἦρθε ἐδῶ; Ξερετε ποῦ εἶνε ;

Προσπαθοῦσε, ὅπως κατάλαβα, νὰ μοῦ κρύψη τὴν συμφορά του, ἀπὸ ντροπὴ ἴσως, καὶ τοῦ ἀπαντησα δείχνοντας πὼς δεν ξέρω ἀπολύτως τίποτε.

('Ακολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΜΑΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ... ΧΗΡΩΝ ΚΑΙ ΧΗΡΩΝ !

Γιὰ νὰ μὴ φυτρώση ἡ γυναίκα του !... 'Η 'Αρτεμισία ποῦφαγε σιγά-σιγὰ τη στάχτη τοῦ νεκροῦ συζυγου της !...'Η ἀνεψια τοῦ Ρισελιὲ καὶ ὁ τρομος της γιὰ τὸν γάμο. 'Η ἐκδικησις τῆς χήρας τοῦ Ντε λα Γούρ. «... 'Οταν θὰ τὸν σκοτώση ὁ γυιος μου !...» 'Η φιλαργυρία τῆς χήρας τοῦ ποιητοῦ Ντελίλ.

Δυὸ χωριάτες συζητοῦν γιὰ τὸν καιρό.

— 'Αν ἐξακολουθήση νὰ βρέχη ἔτσι, λέει ὁ ἕνας, ὅ,τι κρύβει ἡ γῆ στὰ σπλάχνα τη: θὰ φυτρώση καὶ θὰ βγῆ ἔξω...

— Κουνησου καϋμένε ! ἀπαντᾶ ὁ ἄλλος. Τις προάλλες ἔθαψα τὴ γυναίκα μου !...

***

'Η βασίλισσα τῆς Καρίας 'Αρτεμισία ἀγαποῦσε τόσο τὸν ἄντρα τη: Μαύσωλο, ὥστε δὲν ἐννοοῦσε νὰ τὸν ἀποχωρισθῆ οὔτε μετὰ τὸν θάνατό του. Κι' ὅταν ὁ Μαύσωλος πέθανε διέταξε καὶ ἔκαυσαν τὸ πτῶμα του. Κάθε μέρα δὲ... κατεβρόχθιζε λίγη ἀπὸ τὴ στάχτη του, οὕτως ὥστε, ὕστερ' ἀπὸ λίγον καιρὸ εἶχε μεταβάλει τὸν ἑαυτό της σὲ... τεφροδοχη τοῦ λατρευτοῦ της !

***

'Η Μαρία, Μαγδαληνὴ ντὲ Βιντερό, ἀνεψιὰ τοῦ καρδιναλίου ντὲ Ρισελιέ, εἶχε παντρευθῆ παρὰ τὴν θέλησή της κάποιον εὐγενῆ, ὀνομαζόμενο Κομπαλέ, τὸν ὁποῖον δὲν μποροῦσε να ὑποφέρη. 'Εξ αἰτίας αὐτοῦ μάλιστα ἐμίσησε τόσο πολὺ τὸν θεσμὸ τοῦ γάμου ὥστε ὅταν ὁ Κομπαλὲ σκοτώθηκε σὲ κάποια μάχη ἐναντίον τῶν Οὐγενότταων ἐπῆγε καὶ ἔγινε καλόγρηα γιὰ νὰ μὴν τύχη καὶ ξαναπαντρευτῆ !

***

'Ο Παγκούκ ἀναφέρει κάπου τὸ ἑξῆς καταπληκτικὸ γεγονὸς περὶ μιᾶς εἰς ἄκρον ἐκδικητικῆς χήρας.

«..Κάποιος, ὀνόματι Μπουρναζέλ, εἶχε δολοφονήση ἕναν ἀριστοκράτη, τὸν ἱππότη ντὲ Λὰ Γούρ. Τὸ κακουργοδικεῖον τοῦ Μπορντώ, τὸ ὁποῖον τὸν ἐδίκασε, τὸν κατεδίκασε εἰς θάνατον.

Οἱ συγγενεῖς του ὅμως ἔτρεξαν στὸν τότε Βασιλέα τῆς Γαλλίας Κάρολο Θ' καὶ τὸν ἐξελιπάρησαν τόσο ὥστε τὸν ἔπεισαν νὰ τοῦ δώση χάρη.

'Η χήρα ὅμως τοῦ δολοφονηθέντος, μόλις τὸ ἔμαθε αὐτὸ ἔγινε ἔξω φρενῶν. Παρουσιασθῆκε κι' αὐτὴ μὲ τὴ σειρα της στὸ βασιλιὰ καὶ διεμαρτυρήθη γιὰ τὴν χάρη ποὺ ἔδοσε στὸν δολοφόνο τοῦ ἀνδρός της. 'Ο Κάρολος τότε, θέλοντας νὰ τὴν κατευνάση τῆς ἐπρότεινε νὰ κατάσχη ὅλη τὴν περιουσία τοῦ Μπουρναζὲλ καὶ νὰ τῆς τὴν δώση.

'Η χήρα ὅμως τοῦ ντὲ Λὰ Τούρ τοῦ ἀτάντησε ὑπερήφανα δείχνοντάς του τὸν μικρό της γυιὸ ποὺ εἶχε μαζί της :

— Αὐτὸ ποὺ μοῦ προτείνετε, Μεγαλειότατε,δὲν τὸ δέχουμαι γιατὶ θὰ ἦταν ἔτσι σὰν νὰ πουλοῦσα τὸ αἷμα τοῦ συζύγου μου. 'Αφοῦ ὅμως ἡ συμπάθειά σας πρὸς τὸν δολοφονο σᾶς κάνει νὰ παραβαίνετε τοὺς νόμους καὶ τὴ δικαιοσύνη, θὰ σᾶς ζητήσω κάτι ἄλλο. Νὰ μοῦ ὑποσχεθῆτε ἀπὸ τώρα ὅτι θὰ δώσετε χάρη μεθαύριο καὶ σὲ γυιό μου, ὁ ὁποῖος μόλις μεγαλώση θὰ κοιτταξη πῶς νὰ ἐκδικηθῆ τὸν πατέρα του σκοτώνοντας τον Μπουρναζελ !..

***

Ἰδοὺ τώρα κι' ἕνα ἀνέκδοτο χήρας ἀπλήστου καὶ φιλαργύρου :

«'Επεσκέφθηκα μιὰ μέρα – διηγεῖται ὁ Μπιφφὼν – τὴν χήρα τοῦ τόσου δημοφιλοῦς στην ἐποχή του ποιητοῦ Ντελίλ. Δὲν μοῦ φάνηκε ὅμως στὴν ἀρχή, καὶ πολὺ ἀπαρηγόρητη γιὰ τὸν θάνατο τοῦ μεγάλου συζύγου της. 'Αφοῦ μιλήσαμε γιὰ χίλια-δυὸ πράγματα στὰ ὁποῖα μοῦ ἀπαντοῦσε μὲ πολὺ εὐθυμία τὴν ἐρώτησα ἐὰν ὁ ἄνδρας της εἶχεν ἀφίσει, πρὶν πεθάνει, κανένα ἀνέκδοτο ἔργο.

— 'Α ! Μὴ μοῦ τὸ θυμίζετε πειὰ αὐτό ! ἀπάντησε τότε ἡ χήρα τοῦ ποιητοῦ ἀλλάζοντας τόνο φωνῆς. 'Ο μακαρίτης ἑτοίμαζε πραγματικῶς πρὶν πεθανη ἕνα μεγάλο ποίημα...

Εἶχε ἤδη ἑτοιμάσει ἕξη χιλιάδες στίχους, τοὺς ὁποίους ἤξερε ἀπ' ἔξω...Κάποιος ἐκδότης, ποὺ τὸν ἄκουσε νὰ τοὺς ἀπαγγείλη, τοῦ προτέφερε δέκα χιλιάδες φραγκα γιὰ νὰ τοὺς βγάλη σὲ βιβλίο ! 'Εγὼ τοῦ ἔλεγα, ἡ κακομοίρα : «'Υπαγόρευσέ μου τοὺς στίχους σου νὰ τοὺς γραψω, γιὰ νὰ μὴν πᾶν χαμενοι.. »Αὐτὸς ὅμως βαριόταν. Ξέρετε δὰ τί τεμπέλης ἦταν...Κ' ἔτσι πεθανε χωρὶς νὰ τοὺς γράψη. Πάνε ἡ δέκα χιλιάδες, κύριέ μου ! Τὶς ἔχασα ! Μὲ κατέστρεψε ! Μὲ κατέστρεψε ὁ μακαρίτης !...

Κι' ἄρχισε νὰ κλαιη μὲ συνταρακτικοὺς λυγμούς.

«Βλέποντας τὸ ἀηδὲς τοῦτο θέαμα, τελειώνει ὁ Μπιφφὼν, πῆρα τὸ καπέλλο μου καὶ ἐτράπην σὲ φυγὴ ἀποφασισμένος νὰ μὴ ξαναδῶ στὰ μάτια μου τὴν ἀλάξια χήρα τοῦ μεγάλου ἀνδρός !...»